

Кейс- порадник

Дії учасників
освітнього процесу у
разі виникнення чи
загрози виникнення
надзвичайних
ситуацій в умовах
воєнного стану

ДІЇ У РАЗІ ТЕРОРИСТИЧНОГО АКТУ

Основні заходи щодо запобігання можливого терористичного акту:

- - не торкайтеся у транспорті, житлових та громадських приміщеннях або на вулиці нічийних пакетів (сумок), не підпускайте до них інших, повідомте про знахідку працівника поліції;
- - у присутності терористів не виказуйте своє невдоволення, утримайтеся від різких рухів, лементу й стогонів;
- - при погрозі застосування терористами зброї лягайте на живіт, захищаючи голову руками, якомога далі від вікон, закслених дверей, проходів, сходів;
- використайте будь-яку можливість для порятунку;
- - якщо відбувся вибух - вживайте заходів щодо недопущення пожежі та паніки, надайте домедичну допомогу постраждалим;
- намагайтеся запам'ятати прикмети підозрілих людей і повідомте їх прибулим співробітникам спецслужб.

ДІЇ У РАЗІ ЗАХОПЛЕННЯ БУДІВЛІ

У такій ситуації необхідно:

- - зберігати спокій та намагатись уникнути контакту з терористами;
- - якомога тихіше повідомити правоохоронні органи про терористичну атаку, а також про своє місцеперебування;
- - не палити;
- - не наближатися до дверей та вікон;
- - чітко виконувати інструкції та команди правоохоронців;
- - сховати свої документи та візитні картки.

Пам'ятайте, що одразу після вашого повідомлення антитерористичними підрозділами буде вжито вичерпних заходів для збереження вашого життя та здоров'я.

ЕВАКУАЦІЯ З БУДІВЛІ

Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

- - визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи та виходи до безпечної зони у найкоротший строк;
- - ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки. З цією метою працівникам закладів та установ не можна залишати дітей без нагляду;
- - евакуацію людей слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних із ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння. Дітей молодшого віку і хворих слід евакуювати в першу чергу;
- - у зимовий час на розсуд осіб, які здійснюють евакуацію, діти старших вікових груп можуть заздалегідь одягтися або взяти теплий одяг із собою, а дітей молодшого віку слід виводити або виносити, загорнувши в ковдри або інші теплі речі;
- - ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування у небезпечній зоні дітей;
- - виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення дітей і працівників до будівлі;
- Щоб запобігти поширенню вогню, диму, слід утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також - від розбивання скла.

Правила евакуації для дітей

Не говори

Не біжи

Не штовхайся

Не повертайся

Правила евакуації для педагогів:

Евакуація здійснюється за відповідним звуковим сигналом, який, у разі потреби, активує адміністрація або особа, яка виявила пожежу.

- Нагадайте дітям про головну мету евакуації: їхня безпека та правила евакуації: не говори, не біжи, не штовхайся, не повертайся.
- Закрийте двері та вікна.
- Візьміть з собою сумку для швидкої допомоги. *
- Перевірте безпечність маршруту для евакуації.
- Під час евакуації радять об'єднувати дві групи, й під час переміщення один вихователь очолює колону, а інший завершує колону дітей двох груп.
- Допоможіть дітям з інвалідністю та маленьким дітям.
- Евакуація здійснюється до певного визначеного місця (місце для кожного класу визначається під час тренувальних навчань і не змінюється).
- Після прибуття на визначене місце, перевірте наявність усіх дітей за списком.
- Залишайтеся зі своїм класом і просіть учнів бути разом, бути усім класом разом, нікуди не розходитися.
- Якщо небезпечні умови зникли, здійсніть зворотню евакуацію назад до класів, дотримуючись тих самих правил.

**ДІЇ ДЛЯ ЗАХИСТУ ВІД
НАСИЛЬНИЦЬКОГО
ВТОРГНЕННЯ ТА ЗАГРОЗИ
МАСОВОГО НАСИЛЬСТВА**

Поради для керівництв а закладів освіти:

Якщо є змога - подайте знак тривоги, але це не повинна бути пожежна сигналізація.

Слідкуйте за ситуацією і переоцінюйте її.

Будьте готові передати командування поліції або іншим силовим органам.

Повідомте всіх, коли небезпека зникла.

Після інциденту повідомте про обставини батьків.

Поради для працівників закладів освіти

- Попередьте інших, щоб вони негайно сховалися та забезпечили безпеку дітей.
- Зберіть дітей всередині безпечного приміщення, якомога далі від загрози.
- Закрийте і замкніть двері ключем (за можливістю).
Перемістіть меблі, щоб заблокувати доступ від загрози, за наявності та змоги.
- У разі загрози стрілянини, всі мають швидко лягти на підлогу і за можливості накритися меблями, щоб не бути мішенню.
- Вимкніть світло та всі пристрої, які можуть його подати.
- Вимкніть усі пристрої, що видають звуки: мобільні телефони, радіоприймачі тощо.
- Зберігайте тишу.
- Тримайтеся якомога далі від дверей і вікон.
- Залишайтеся спокійними, заспокоюйте тих, хто нервує.

ДІЇ У РАЗІ АНТИТЕРО РИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ (СТРІЛЬБА, ВИБУХИ)

- У разі проведення антитерористичної операції рекомендують:
- лягти на підлогу обличчям вниз, поклавши руки долонями на потилицю;
- чітко виконувати команди співробітників в антитерористичного підрозділу уникаючи різких рухів.

ДІЇ У РАЗІ ПЕРЕСТРІЛКИ

Державна служба України з надзвичайних ситуацій пропонує наступні рекомендації у разі перестрілки:

- -якщо стрілянина застала вас на вулиці, відразу ж ляжте й озирніться, виберіть найближче укриття й проберіться до нього, не піднімаючись у повний зріст. Укриттям можуть служити виступи будинків, пам'ятники, бетонні стовпи або бордюри, канави. Пам'ятайте, що автомобіль - не найкращий захист, тому що його метал тонкий, а пальне - вибухонебезпечне. За першої нагоди сховайтеся у під'їзді будинку, підземному переході, дочекайтеся закінчення перестрілки;
- проводьте заходи для порятунку дітей, за необхідності прикрийте їх своїм тілом. За можливості повідомте про інцидент співробітників поліції;
- -якщо в ході перестрілки ви перебуваєте у будинку, - укрийтеся у ванній кімнаті й ляжте на підлогу, тому що перебувати у кімнаті небезпечно через можливість рикошету. Перебуваючи в укритті, стежте за можливим початком пожежі. Якщо пожежа почалася, а стрілянина не припинилася, залиште квартиру й сховайтеся в під'їзді, далі від вікон.

ДІЇ У РАЗІ ЗАХОПЛЕННЯ ТРАНСПОРТУ

Державна служба України з надзвичайних ситуацій пропонує порядок дій у разі захоплення транспорту:

- якщо ви знаходитесь в захопленому автобусі - не привертайте до себе уваги терористів. Огляньте салон, визначте місця можливого укриття на випадок стрілянини;
- заспокойтеся, спробуйте відволіктися від того, що відбувається,
- зніміть ювелірні прикраси;
- не дивіться в очі терористам, не пересувайтеся по салону та не відкривайте сумки без їхнього дозволу;
- не реагуйте на провокаційну або зухвалу поведінку;
- якщо представники влади почнуть спробу штурму, - лягайте на підлогу між кріслами й залишайтеся там до закінчення штурму;
- після звільнення - негайно залиште літак автобус, тому що не виключена можливість його замінування терористами й вибуху парів бензину.

ДІЇ У РАЗІ ПОЖЕЖІ

Порядок дій у разі виникнення пожежі:

- Працівник закладу та установи, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, різке підвищення температури в приміщенні тощо), зобов'язаний:
- негайно повідомити про це за телефоном до найближчого пожежно-рятувального підрозділу (при цьому слід чітко назвати географічне місце об'єкта, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище);
- залучити систему оповіщення людей про пожежу; розпочати самому і залучити інших осіб до евакуації людей з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;
- сповістити про пожежу керівника закладу та установи або особу, що його заміщує;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними в закладі та установі засобами пожежогасіння.
- не залишати дітей без нагляду з моменту виявлення пожежі та до її ліквідації; евакуацію людей починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних із ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння.;
- у зимовий час на розсуд осіб, які здійснюють евакуацію, діти старших вікових груп можуть заздалегідь одягтися або взяти теплий одяг із собою, а дітей молодшого віку потрібно виводити або виносити, загорнувши в ковдри або інші теплі речі;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування в небезпечній зоні дітей;
- щоби запобігти поширенню вогню, диму, потрібно утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також - від розбивання скла.

У кожному закладі та установі наказом чи інструкцією встановлюється протипожежний режим, що містить порядок дій у разі виникнення пожежі: порядок і спосіб оповіщення учасників освітнього процесу, послідовність їх евакуації, виклику пожежно-рятувальних підрозділів, зупинки технологічного та навчального устаткування, вимкнення електроустановок, ліфтів, застосування засобів пожежогасіння тощо з урахуванням особливостей будівлі, її планування, розташування тощо.

Якщо ви почули звуки сирен, переривчасті гудки підприємств або звуки гучномовця, що тривають протягом кількох хвилин, це означає попереджувальний сигнал "УВАГА ВСІМ". Після цього необхідно:

Увімкнути телебачення або радіо, інформація передається офіційними каналами протягом 5 хвилин після сигналу.

Прослухавши повідомлення, виконуйте інструкції.

Залишити теле- і радіоканали увімкненими — через них може надходити подальша інформація.

**Як діяти у випадку, якщо на території,
де ви перебуваєте,
розпочалися військові дії або стався
терористичний акт.**

Якщо ви опинилися в зоні бойових дій:

- Намагайтеся якнайменше перебувати поза житлом і роботою, зменшіть кількість поїздок без важливої причини, уникайте місць скупчення людей.
- Виходячи з приміщень, дотримуйтеся правила правої руки і пропускайте вперед тих, хто потребує допомоги, — це допоможе уникнути тисняви.
- Не встрявайте в суперечки з незнайомими людьми — це допоможе уникнути провокацій;
- У разі надходження інформації з офіційних каналів державних органів влади про можливу небезпеку передайте її іншим людям: родичам, сусідам, колегам.
- У разі появи озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покиньте небезпечний район, якщо маєте таку можливість.
- Уникайте колон техніки й не стійте біля військових машин, які рухаються.
- Поінформуйте органи правопорядку, місцеві органи, військових про людей, які здійснюють протиправні та провокативні дії.
- У разі потрапляння у район обстрілу сховайтеся в найближчому сховищі або укритті й не виходьте ще деякий час після закінчення обстрілу.
- Якщо таких сховищ поблизу немає, використовуйте нерівності рельєфу (наприклад, канави, окопи, вирви від вибухів).
- У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу сховищ — ляжте на землю головою в бік, протилежний до вибухів, і прикрийте голову руками або речами.
- Якщо поряд із вами поранено людину, надайте першу допомогу й викличте швидку, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності — військових. Не намагайтеся надати допомогу пораненим, поки не завершився обстріл.
- Якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, а також протиправних дій (наприклад, арешту, викрадення, побиття), спробуйте зберегти якнайбільше інформації про обставини подій.

**У жодному разі не
можна:**

-
- Наближатися до вікон, якщо почуєте постріли.
 - Спостерігати за перебігом бойових дій, стояти, чи бігти під обстрілом.
 - Сперечатися з озброєними людьми, фотографувати й робити записи у їхній присутності.
 - Демонструвати зброю або предмети, схожі на неї.
 - Підбирати покинуту зброю та боєприпаси.
 - Торкатися вибухонебезпечних та підозрілих предметів, намагатися розібрати їх чи перенести в інше місце — натомість негайно повідомте про їхнє розташування територіальним органам ДСНС та Національній поліції за телефонами "101" та "102".
 - Носити армійську форму або камуфльований одяг — краще вдягайте одяг темних кольорів, що не привертає уваги, і уникайте будь-яких символів, адже вони можуть спричинити неадекватну реакцію.

Продумайте деякі питання заздалегідь

- Як краще обладнати своє житло на випадок надзвичайної ситуації;
- Дізнайтеся де розташовані найближчі укриття;
- Зробіть запаси питної і технічної води;
- Перевірте наявність в аптечці засобів надання першої медичної допомоги;
- Підготуйте засоби пожежогасіння;
- Подбайте про альтернативні засоби освітлення приміщення на випадок відключення енергопостачання (ліхтарики, свічки);
- Зробіть запаси сухих харчів;

Під час обстрілу стрілецькою зброєю:

- Під час стрілянини найкраще сховатися в захищеному приміщенні (наприклад, у ванній кімнаті або навіть у самій ванній). Коли це неможливо, варто лягти, прикрившись предметами, які здатні захистити вас від уламків і куль.
- Якщо ви потрапили під стрілянину на відкритому місці, краще впасти на землю та закрити голову руками. Ефективним захистом буде будь-який виступ, навіть тротуар, заглиблення в землі або канава. Укриттям також може стати бетонна смітцева урна або сходинки ганку. Не намагайтеся сховатися за автомобілями або кіосками — вони часто стають мішенями.
- Де б ви не перебували, тіло повинне бути в максимально безпечному положенні. Згрупуйтеся, ляжте в позу ембріона. Розверніться ногами у бік стрілянини, прикривши голову руками та відкривши рот, щоби близький вибух не завдав шкоди барабанним перетинкам. Чекайте, поки стрілянина не вщухне, а пострілів не буде бодай протягом 5 хвилин.
- Якщо ваше житло перебуває в зоні регулярних збройних зіткнень, потрібно зміцнити вікна (наприклад, клейкою плівкою) — це допоможе уникнути розльоту уламків скла. Бажано закрити вікна, наприклад, мішками з піском або масивними меблями.

Під час артобстрілів:

- Під час артилерійського, мінометного обстрілу або авіаційного нальоту не залишайтеся в під'їздах, під арками та на сходових клітках. Також небезпечно ховатися в підвалах панельних будинків, біля автомобільної техніки, автозаправних станцій і під стінами будинків із легких конструкцій. Такі об'єкти неміцні, ви можете опинитись під завалом або травмуватися.
- Якщо вогонь артилерії, мінометний обстріл, авіаційне бомбардування застали вас на шляху, негайно лягайте на землю, туди, де є виступ або хоча б у невелике заглиблення. Захист можуть надати бетонні конструкції (окрім тих, які можуть обвалитися або загорітися), траншеї, неглибокі підземні колодязі, широкі труби водостоку й канави.
- Закривайте долонями вуха та відкривайте рот — це врятує від контузії, убереже від баротравми.
- Не розбирайте завали самотійно, чекайте фахівців із розмінування та представників аварійно-рятувальної служби.

Під час артилерійських обстрілів системами залпового вогню:

- Снаряд (ракету) можна помітити та зреагувати, залп реактивної установки добре видно. Вночі це яскравий спалах на обрії, а вдень — димні сліди ракет.
- Ховайтеся в підвалі або в іншому заглибленому приміщенні. Вибирайте місце в кутку між несучими стінами та недалеко від вікон та дверей для того, щоби миттєво покинути будинок у випадку попадання снаряду.
- Не виходьте з укриття, не почекавши хоча б 10 хвилин після завершення обстрілу, адже після залпу зазвичай ведеться уточнення результатів стрільби і коригування вогню або зміна позиції.
- Найліпшим укриттям має бути офіційне бомбосховище. Спробуйте заздалегідь уточнити в місцевої влади, де воно і як до нього потрапити.
- Після закінчення артилерійських обстрілів на землі можуть лишатися снаряди, які не вибухнули. Про це необхідно повідомити ДСНС або ж іншим військовим чи правоохоронцям.